

## VAPAA-AJATTELIJAIN LIITON LIITOKOKOUS 2008: VAALIHUUMETTA (29.5.2008)

Päivitetty 2.6.2008

Päivitetty 8.6.2008

Päivitetty 22.8.2008

Kolmen vuoden välein pidettävä Vapaa-ajattelijain liitto ry:n liittokokous pidetään Piikkiössä 14.-15.6.2008. Tässä jutussa kerrotaan liiton johtotehtäviin esitetyistä henkilöistä ja muusta asiaan liittyvästä.

### Uusi käytäntö: Tiedottaminen ehdokkaista

Ehdokkaista hyvissä ajoin etukäteen tiedottaminen on uusi piirre liiton toiminnassa. Ennen vuoden 2005 liittokokousta näin ei menetelty. Ehdokkaiksi aikovat eivät itse halunneet kertoa aikeistaan, ja tukiryhmät olivat heikommin järjestäytyneitä kuin nykyisin. Ehdokkaista oli pulaa. Kukkosmieliset - ja muutkin autoritaariset ryhmät ennen heitä - turvautuivat salamyhkäisyyteen ja yllätykseen. Ehdokkaista ilmoitettiin vasta liittokokouspaikalla, jopa vasta suuressa salissa ennen vaalia.

Viimeisimmissä liittokokouksissa on valittu vaalivaliokunta, jossa juntataan esitys valmiiksi suurta salia varten. Tämän kirjoittaja on ollut junttapolitiikan vastustaja. Junttapolitiikan vastustajat katsovat, että kunkin ehdokkaan henkilökohtainen kannatus on mitattava henkilövaalissa. Vaalin tulos mittaa kannatuksen tarkemmin kuin mukanaolo vaalivaliokunnan paketissa. Eniten ääniä saaneet valitaan.

Usein kävi niin, että vanhat luottamushenkilöt valittiin jokseenkin kaikki uudelleen lukuun ottamatta päättäneen kauden aikana kuolleita. Luottamushenkilöpaikat saatiin kuitenkin täytettyä. Joskus kävi tosin, ettei valittu henkilö koskaan ilmestynyt toimielimen kokoukseen tai ainakin menetti mielenkiintonsa heti alkuunsa.

Viimeistään vuoden 2005 liittokokous merkitsi muutosta entiseen. Liittokokouskauden 2002-2005 aikana kukkosmieliset voimat olivat keränneet epälojalilla oppositioasenteellaan sekä laittomilla ja muuten moitittavilla tekosillaan uutta intoa ja kannatusta. Laillisia ja reiluja menettelytapoja sekä liiton itsenäisyyttä vaalineita henkilöitä oli karkotettu pois liiton työstä.

Kukkosmieliset voimat murtautuivat vuoden 2005 liittokokouksessa liiton johtoon ja saivat lujan otteen siitä. Sama tapahtui tietysti myös Kustannus Oy Vapaa Ajattelija Ab:ssä, jonka pääomistaja liitto on. Untuvikot käännytettiin helposti uuden valtalinjan kannalle. Kukkosmieliset olivat koonneet ryhmän ehdokkaita, joista tiedotettiin etukäteen. Samalla kerrottiin mihin toimiin nämä ehdokkaat pyrkivät. Juha Kukkonen itse ei kertonut pyrkivänsä mihinkään luottamustoimeen. Häntä ei valittu mihinkään luottamustoimeen.

Kukkonen jäi kannattajien mielestä kasvamaan korkoa, vastustajien mielestä sammalta.

Tämän kirjoittaja on ollut muutaman jakson oppositiossa suhteessa liittohallituksen enemmistöön. Olen kannattanut avointa ja reilua tiedottamista (ks. esim. *Liittohallituksen päätöksestä* VAJ 1985:1, 13). Yhden oppositiokauden (alkoi 5.8.1984) syy oli liiton talouden epämääräinen hoito, josta en enää halunnut hallituksen varajäsenenä olla päättämässä. Asia koski ainakin liiton erälle jäsenyhdistykselleen etukäteen myöntämää, maksuajatonta ja vakuudetonta lainaa tämän yhdistyksen kieltäytyttyä maksamasta lainkaan ylimääräistä liittomaksua liitolle. Syynä oli yhdistyksen heikosti hoidetut omat raha-asiat, mikä ei mielestäni kelvannut perusteeksi laistaa liittomaksujen maksamisesta liitolle.

Viimeiset liittokokoukset ovat olleet sellaisia, että ehdokkaita on ollut jonkin verran enemmän kuin paikkoja. Liittokokousedustajilla on ollut valinnanvaraa.

### **Liittokokous 2008**

Kesäkuun 14.-15. päivinä pidettävää liittokokousta koskeva ehdokasinformaatio alkoi poikkeuksellisen varhain. Ensimmäiseksi ehdokkaaksi liittohallitukseen ilmoittautui nykyinen liiton pääsihteeri *Jori Mäntysalo* joulun alla ilmestyneessä *Vapaa Ajattelijat* –lehden numerossa 6/2007 (s. 11).

Mäntysalo kuuluu kukkosmielisiin liiton hajottajiin. Joskus hän on esittänyt jokusen toisensuuntaisenkin ajatuksen, mutta myöhemmin tässä kirjoituksessa kuvatut teot kertovat, että kukkosmenon viehätys on vahvempaa.

Seuraavaksi nykyinen liiton puheenjohtaja *Robert Brotherus* ilmoitti 15.2.2008, ettei hän ole ehdolla liiton puheenjohtajaksi seuraavalle kaudelle (VAJ 1/2008, s. 2). Ilmoitus oli odotettu. Jo yli kymmenen vuotta on tiedetty, ettei Brotherus pidä työläistä ja ikävistä töistä. Hän jättää ne suosiolla muille ja suuntaa käpykaartiin. Juha Kukkoson apurina hän oli kuitenkin puheenjohtajaksi kosher vuonna 2005 tehtävän jättäneen Erkki Hartikaisen jälkeen. Brotherusta on pidetty Kukkoson papukaijana, mutta rooli ei ole ollut riittävä hänelle. Välillä on ollut riitaa Kukkoson kanssa siitä, montako keksiä kuuluu saada ja onpa Brotherus silloin tällöin torunutkin isäntäänsä. Brotherus kuuluu liiton hajottajiin.

### **Tampereen vapaa-ajattelijain puheenjohtajaehdokas Erja Sallinen**

*Tampereen vapaa-ajattelijat ry:n* (TAVA) hallituksen kokous oli 11.3.2008 valinnut yhdistyksen puheenjohtajaehdokkaaksi liittohallituksen nykyisen varsinaisen jäsenen *Erja Sallisen*. Hän on liittohallituksen tuoreimpia jäseniä, Satakunnan vapaa-ajattelijat ry:n sihteeri.

Pitkästä aikaa tarjolle tuli ehdokas muualta kuin Helsingistä ja vielä harvinainen naisehdokas. Tähän mennessä ainoa liiton naispuheenjohtaja on ollut Taina Hollo Tampereen vapaa-ajattelijajoista. Hän toimi yhden kauden puheenjohtajana 10.6.1990-13.6.1993. Pääsihteeri Kari Saari olisi valittu puheenjohtajaksi jo 10.6.1990, jos hän olisi ollut kommunisti. Mutta Saaresta saatiin liitolle puheenjohtaja Hollon jälkeen. Saari on henkilö, joka valittiin puheenjohtajaksi myös ansioidensa, ei vain kannatuksensa takia.

Sallisesta sanottiin, että hän on "pitkänlinjan vapaa-ajattelijat". Vapaa-ajattelijayhdistyksen jäsenenä hän on ollut marraskuusta 1998 lukien ensin rivijäsenenä Turun Vapaa-ajattelijat ry:ssä (TUVA) ja sen jälkeen Satakunnan yhdistyksessä.

Jälkimmäinen yhdistys perustettiin 12.1.2003 Porissa. Perustavan kokouksen järjestivät tämän kirjoittaja, liiton silloinen järjestösihteeri Janne Vainio ja Pääkaupunkiseudun ateistien jäsen Jari Hakkarainen paikallisten vapaa-ajattelijoiden tuella. Sallinen on yksi kahdeksasta yhdistyksen perustajajäsenestä. Hän on toiminut yhdistyksen sihteerinä yli viisi vuotta.

Sallisen piti julkaista huhtikuussa oma ohjelmansa tulevalle liittokokouskaudelle. Hän äänesti liittohallituksessa liiton hajottamisen puolesta.

TAVA julkisti puheenjohtajaehdokkaansa 20.3.2008. Myös *Pohjois-Kymen Vapaa-ajattelijat ry* ryhmittyi 30.3.2008 lähettämässään viestissä Sallisen puheenjohtajaehdokkuuden taakse.

Sallinen valittiin ensimmäisen kerran liittohallituksen jäseneksi vuoden 2005 liittokokouksessa. Hän kertoi 16.4.2008, että häntä olivat kuluneen puolen vuoden aikana pyytäneet puheenjohtajaehdokkaaksi viiteen liiton jäsenyhdistykseen kuuluvat henkilöt. Ilman näitä pyyntöjä hän ei olisi ehdokkaaksi ryhtynyt.

### **Turun Vapaa-ajattelijain puheenjohtajaehdokaas Jussi K. Niemelä**

Lisää eloa peliin alkoi tulla, kun *TUVA* ilmoitti 26.3.2008, että heidän puheenjohtajaehdokkaansa on *Jussi K. Niemelä* Helsingistä. Niemelä oli toiminut vapaa-ajatteliijoissa vain runsaat kolme kuukautta. *TUVA* piti häntä muilla perusteilla hyvänä ehdokkaana.

Niemelä esitelmöi *TUVA*:n vuosikokouksessa Turussa 26.3.2008. Kun *TUVA*:n puheenjohtaja Tauno Lehtonen sen jälkeen ilmoitti yhdistyksen ehdokkaasta, hän ei ollut pyytänyt asialle lupaa Juha Kukkoselta.

Niemelä on Helsingin Vapaa-ajattelijat ry:n (HVA) jäsen ja myös yhdistyksen hallituksen jäsen. Mitään estettä esitykselle ei ollut, mutta se kertoo, ettei turkulaisilla ollut tarjota Niemelää parempaa ehdokasta omasta yhdistyksestään.

Tauno Lehtonen oli liiton puheenjohtajaehdokaas lokakuussa 1997 sen jälkeen, kun Kari Saari oli kuollut toukokuussa. Hän oli Juha Kukkososen vastaehdokaas, mutta Kukkonen voitti silloisen liittoneuvoston 25.10.1997 toimittaman vaalin äänin 6-1. Lehtosta kannatti raisiolainen Olavi Ääri, joka oli ainoa viisas siinä joukossa. Tämän kirjoittaja, joka ei ollut liittoneuvoston jäsen, oli Kukkososen kannattaja siihen aikaan ja viisastuminen oli vielä edessäpäin. Nyt Lehtonen ei pyri liiton puheenjohtajaksi, mutta saattaa hyvinkin pyrkiä liittohallituksen tai valtuuston jäseneksi.



*Kirves heilahtaa ja pölkky halkeaa. 80-vuotias Olavi Ääri pilkkoo saunapuita kesämökillään Mietoisissa kesällä 1998. Ääri (13.9.1918-24.12.2005) oli sekä Humppilan siviilirekisteriyhdistys ry:n (53676; per. 10.7.1949) että Raision Vapaa-ajattelijat ry:n (138853; per. 5.9.1982) perustajajäsen.*

Jussi K. Niemelä esitteli 31.3.2008 lähettämässään viestissä itsensä kinatorilaisille. Vaikka Niemelä on Helsingin Vapaa-ajattelijat ry:n (HVA) hallituksen jäsen, hän ei kysynyt lupaa tekoonsa Juha Kukkoselta. Esittely oli vankkaa tekstiä. Kannatuspuheenvuoroja alkoi putkaidella julkisuuteen. Länsi-Uudenmaan ateistit ry:n (LUAT; ainoa ateistiyhdistys, jota ei ole erotettu liitosta) hallituksen varajäsen Jaakko Wallenius sanoi kannattavansa Niemelää puheenjohtajaksi "lämpimästi ja varauksettomasti". Wallenius on hyvin taitava kirjoittaja ja itsenäinen ajattelija, eikä kysynyt lupaa kannatuspuheenvuorolleen keneltäkään.

Liiton toimistosihteeri Erkki Haapaniemi lähetti samanlaisen kannatusviestin. Sekin tuli julkisuuteen 31.3.2008. Haapaniemi uskalsi lähettää kannatusviestin työantajansa tietokoneelta, vieläpä työaikana. Näin kamalaa työnantajan ajan ja välineiden käyttöä Juha Kukkonen ei suvainnut, kun tämän kirjoittaja oli töissä Vapaa-ajattelijain liitossa. Haapaniemen olivat vakuuttaneet Niemelän laajat tiedot, nopeus ja tarmokkuus. Haapaniemi oli päässyt perille liiton "pulumista" katsoen Niemelän tarjoavan niihin vastauksen.

Kannatusviestit Niemelän puolesta eivät tehneet liiton kukkosmielisiä johtohenkilöitä onnellisiksi. Liittohallituksen varsinainen jäsen Heljä Pekkalin moitti 2.4.2008 Haapaniemeä kannatuspuheenvuoron esittämisestä. Hän sanoi, että asiassa on "koomista" se, että toimiston palkkalainen "puuhastelee" omiaan nimenomaan työaikana. Pekkalin viittasi joihinkin liittohallituksen päätöksiin, joita Haapaniemi olisi rikkonut. Mitä nämä päätökset olivat, sitä ei kerrottu.

Haapaniemi purnasi vastaan. Hän sanoi toimittavansa viikonloppuisin ja muutenkin säännöllisen työaikansa ulkopuolella liiton asioita vaatimatta siitä mitään korvausta. Puolen vuoden aikana Haapaniemi sanoi tehneensä tällaista työtä ainakin 32,5 tuntia. Kun Niemelän kannatusviestin kirjoittamiseen meni 10 minuuttia, mikä asiassa oli väärin, Haapaniemi kysyi. Hän myös kielsi tietävänsä mitä hallituksen päätöksiä olisi rikottu.

Pekkalinin tai muidenkaan vastauksia näihin kysymyksiin ei saatu ainakaan Kinatorille. Aiemmin Robert Brotherus on tuominnut työntekijäin vaikuttamisen tällaisiin asioihin "lobbaamiseksi", jota työntekijät eivät saa tehdä.

Tällöin olisi parasta, ettei vapaa-ajattelijoita palkkattaisi olleenkaan liiton työntekijöiksi.

Jussi K. Niemelän kukkosmielisyydestä ei ole näyttöä, eikä hän ole liiton hajottaja.

### **Jori Mäntysalon ja Erja Sallisen pääsihteeriehdokas Juha Kukkonen**

*Mäntysalo ja Sallinen* ilmoittivat 30.3.2008 kannattavansa pääsihteeriksi *Juha Kukkoselta*. Vaikka Mäntysalo on TAVA:n johtohenkilöitä, Kukkonen ei siis ollut TAVA:n pääsihteeriehdokas. TAVA:n sisäpiirissä voi olla Kukkoseseen torjuvasti suhtautuvia tahoja. Mäntysalo itse silitti tietä Kukkoselle sanoen jättävänsä pääsihteerin toimen perhesyistä.

Kukkonen on ollut pitkään ja menestyksellä ulkoistamassa liiton ja sen jäsenyhdistysten aatteellista toimintaa. Tulovirrat ovat ehtyneet kokonaan tai jähmettyneet entiselleen sitä mukaa kun hän kannattajineen on saanut vaikutusvaltaa liitossa. Ansioidensa merkiksi Kukkonen sai kuluvalle liittokokouskaudella liiton hopeisen ansiomerkin. Pronssista ansiomerkkiä ei ole olemassa. Hänellä on aina ollut liitossa sekä paljon kannatusta että paljon vastustusta. Vuonna 2002 Kukkonen ja tämän kirjoittaja saivat pääsihteerin vaalissa yhtä monta eli 16 ääntä. Kukkonen valittiin arvalla pääsihteeriksi. Siitä hän sai nimen Arpa-Kukkonen.

Pääsihteerin pitäisi kyetä kirjoittamaan pöytäkirjoja. Siihen Kukkonen ei pysty. Hän on liiton päähajottaja, joskaan ei nyt päättyvällä liittokokouskaudella ollut itse tekemässä konkreettisia hajotuspäätöksiä.

### **Esa Ylikoski tarjoutuu ehdokkaaksi**

*Esa Ylikoskea* (HVA:n hallituksen jäsen ja liittohallituksen varajäsen) koskevia pyyntöjä ehdokkaaksi tai kannatuspuheenvuoroja ei ollut tullut Kinatorille. Mutta pyrkä on. Ylikoski ilmoitti 31.3.2008 itse tavoittelevansa paikkaa liittohallituksessa ja toissijaisesti liittovaltuustopaikkaa.

Ylikoski vakuutti olevansa tietoinen siitä, ettei HVA (tarkoitetaan tietysti HVA:n hallitusta) vielä ollut tehnyt mitään liittokokousta koskevia päätöksiä tai esityksiä. Asianmukaisena kumarruksena Juha Kukkonen suuntaan hän piti "hyvänä", että jäähyllä olevaa Kukosta oli taas esitetty tärkeään liiton tehtävään (pääsihteeriksi). Kaikissa supertärkeissä (uudet uskonnonvapauslaki ja hautausoimilaki) ja vähemmän tärkeissä (laki vihkimisoikeudesta) asioissa kirkko näytti Kukkoselle ja hänen kannattajilleen mitä kuuluu ja kuka käskee. Mutta vieläkin on jotakin menetettävää.

### **Arto Tiukkanen liputtaa Niemelän puolesta**

Eniten hämmästyttä herätti Kukkonen uskollisimman ja pitkäaikaisimman apurin, Arto Tiukkanen, kannatusviesti Jussi K. Niemelän ehdokkuuden puolesta. Hän ilmaisi "lämpimän tukensa" Niemelälle toivottaen tälle menestystä.

Minulle viesti tuli aprillipäivänä. Ajattelin, että Tiukkanen on pannut elämän risaiseksi ja ottaa Kukkoselta lupaa kysymättä vapauden sanoa mitä huvittaa. Mutta viestiä ei peruttu. Tiukkanen kuuluu kukkosmielisiin liiton hajottajiin, mutta kertoo nyt siirtyneensä veteraanien riveihin. Sillä hän tarkoitti ainakin sitä, ettei enää yhdistyksen vuosikokouksessa 16.12.2007 pyrkinyt HVA:n hallituksen jäseneksi.

Niemelä oli tavallaan valittu Tiukkanen paikalle tuossa kokouksessa. Tiukkanen on ääriivasemmistolainen konservatiivi, joka nytkin kaipaa aatteellista ja järjestöllistä, "ylhäältä" rakennettua yhtenäisyyttä: "Paikalliset yhdistykset eivät saa erottautua liikaa liitosta." Hän näkee Niemelän tällaisen menon takuumiehenä, joka mukautuu kaikkeen ja kaikkiin puhaltamaan yhteen hiileen.

Onko näin? Sen vähän mitä Niemelää tunnen, minusta vaikuttaa, että hänessä on särmikästä moralistia, joka ei mukaudu mihin hyvänsä laumasopuun.

Tiukkanen tuki on kuitenkin tärkeä seikka kenelle hyvänsä. Tiukkanen tietää paljon. Sinä päivänä, kun Tiukkanen haluaa "laulaa" julkisesti tai yksityisesti kaikista kukkosmielisten tekosista, Juha Kukkonen on pulassa. Tiukkanen voi myös halutessaan pyyhkiä epäilyksen häiviä pois Kukkonen yltä. Mutta Tiukkanen on itse ollut niin monessa operaatiossa mukana ainakin apurina, että totuuden päivää saadaan vielä odottaa, jos sitä koskaan tuleekaan.

### **Robert Brotherus liputtaa Niemelän puolesta**

Seuraavaksi Jussi K. Niemelä sai kannatuspuheenvuoron Robert Brotherukselta: "Onpa mukava kuulla Jussi K. Niemelän lähteneen mukaan ...", Brotherus huudahti. Niemelä oli hänelle tuttu useammasta järjestöstä. "Jussi on tervejärkisimpiä, selkeäsanaaisimpia, lukeneimpia, rohkeimpia ja tinkimättömmimpiä ateisteja, joita tiedän."

Puheenvuorosta tuli iloiselle päälle. Ateisteja kaivataan yhä liiton johtotehtäviin. Brotherus oli pitänyt myös Erja Sallista hyvänä puheenjohtajaehdokkaana.

### **Kim Sjöström ehdolle liittohallitukseen**

Maaliskuun lopussa tuli liiton kautta julki helsinkiläinen ehdokas *Kim Sjöström*, joka pyrkii liittohallitukseen. Esityksen tekijä on *Helsingin yliopiston vapaa-ajattelijayhdistys Prometheus ry*, jonka puheenjohtaja Sjöström on.

Sjöström ei ole aiemmin ollut liiton luottamustehtävissä. Hän ei ole liiton hajottajia.

### **Anneli Laakkonen jättää paikkansa liittohallituksessa**

12.4.2008 saatiin tietää, ettei kotkalainen *Anneli Laakkonen* halua jatkaa liittohallituksessa. *Kotkan Vapaa-ajattelijat ry:n* ainoa ehdokas luottamustoimiin on *Esa Honkanen*. Hän on nykyinen varsinainen liittovaltuutettu, eikä äänestänyt liiton hajottamisen puolesta.

Tämän jälkeen ehdokas- ja kannatuspuheenvuororintamalla oli noin kolmen viikon tauko.

### **Tauno Lehtosen ehdokastusina**

Toukokuu alkoi Jori Mäntysalon tiedottaessa Kinatorilla *TUVA:n* 27.4.2008 päivätystä esityksestä. *TUVA:n* puheenjohtaja Tauno Lehtonen on kuitenkin kertonut, ettei alla oleva esitys ole *TUVA:n* vaan hänen oma esityksensä:

Liittohallituksen varsinaisiksi tai varajäseniksi

1. *Anneli Laakkonen* (Kotkan Vapaa-ajattelijat ry)
2. *Pertti Periniva* (Kemin Vapaa-ajattelijat ry)
3. *Martti Vaattovaara* (Luoteis-Lapin Vapaa-ajattelijat ry)
4. *Sirkka Salonen* (Nokin Vapaa-ajattelijat ry)
5. *Erkki Hohenthal* (Karkkilan Vapaa-ajattelijat ry)
6. *Kari Hanka* (Raision Vapaa-ajattelijat ry)

Liittovaltuuston varsinaisiksi tai varajäseneksi

1. *Kaarina Pistokoski-Tikkala* (Kemin Vapaa-ajattelijat ry)
2. *Aki Räisänen* (Kainuun Vapaa-ajattelijat ry)
3. *Jorma Snellman* (Karkkilan Vapaa-ajattelijat ry)
4. *Paula Kauppila* (Keski-Suomen Vapaa-ajattelijat ry)
5. *Kari Mänttari* (Kotkan Vapaa-ajattelijat ry)
6. *Janne Vainio* (Helsingin yliopiston vapaa-ajattelijayhdistys Prometheus ry)

Lehtosen esitystä heikentää se, että useimmilta ehdokkailta itseltään ei ollut etukäteen kysytty suostumusta ehdokkuudelle. Oletettavasti siitä kieltäytyviäkin olisi.

Lehtonen on luettu kukkosmieliseen leiriin jo vuoden 2002 lopusta tai viimeistään vuoden 2003 alusta lukien. Kummallista on, että esityksessä kukkosmielisten johtohahmoista puuttuvat kaikki helsinkiläiset, kaikki tamperelaiset sekä ainakin Eino Huotari (Karkkilan Vapaa-ajattelijat ry), Heljä Pekkalin (Pohjois-Kymen Vapaa-ajattelijat ry), Erja Sallinen (Satakunnan vapaa-ajattelijat ry), Kari Pasanen (Keski-Suomen Vapaa-ajattelijat ry) ja Marko Lakkala (Oulunseudun Vapaa-ajattelijat ry).

Mitään selitystä tälle ei annettu.

Esille tulleista ehdokkaista Martti Vaattovaara, Sirkka Salonen ja Kari Mänttari ovat ainakin henkilöitä, jotka koskaan aiemmin eivät ole olleet missään liiton luottamustoimessa.

*Lahden Vapaa-ajattelijat ry:n* esitykset 8.4.2008 noudattivat nykyasemia: liittovaltuuston varsinaiseksi jäseneksi ehdotettiin *Reijo Taipale*ta ja varajäseneksi *Rauno Toimista*.

Lahden yhdistys ja Reijo Taipale ovat olleet kukkosmielisen seremonialinjan pitkäaikaisia tukijoita. Liittovaltuustossa Taipale äänesti liiton hajottamisen puolesta.

Taipale on pisimpään liiton luottamuselimissä istunut nykyvaltuuston jäsen. Hänet valittiin silloisen liittoneuvoston jäseneksi Lahden liittokokouksessa 7.-8.6.1975. Paikka vapautui saman yhdistyksen Lauri Sieväseltä, joka ei enää jatkanut liiton luottamuselimissä.

### **Tampereen vapaa-ajatteliijoilla nyt yliedustus**

TAVA:lla on tällä hetkellä yliedustus liiton elimissä: pääsihteerin paikka ja lisäksi yksi liittohallituksen varsinaisen jäsenen paikka (Petri Karisma), yksi liittovaltuuston varsinainen paikka (Teuvo Kantola) ja tämän varapaikka (Sirkka Vadén) sekä kaiken kukkuraksi toinen liittovaltuuston varapaikka (Jani Hinkka; varsinainen paikka on TUVAn Tauno Lehtosen).

TAVA:sta ehdolle on nyt asettautunut liittohallituksen varsinaiseksi jäseneksi *Jori Mäntysalo*. Hän esitti liittohallituksen varajäsenehdokkaaksi *Antti Värriä* TAVA:sta. Värri ei ole aiemmin ollut missään liiton luottamustoimessa.

### **Juha Kukkonen luopuu pääsihteeriehdokkuudesta**

18.5.2008 alkaa tapahtua. Mäntysalo kertoo liiton Tiedotuslistalla, ettei *Juha Kukkonen* enää ole käytettävissä pääsihteeriehdokkaaksi. Kukkonen erikoislaatusista mielenmuutoksista on aiempaa kokemusta. Mäntysalo ei kerro syytä tapahtuneeseen.

Syy selviää myöhemmin. (Katso tätä koskevaa erillistä uutista <http://www.ateistit.fi/uutiset/uuti231.pdf>.)

### **Marko Koivuniemeä pyydetään uudelleen remmiin**

*Mäntysalo* ja *Erja Sallinen* ovat ilman pääsihteeriehdokasta ja ottavat asiassa yhteyttä *Marko Koivuniemeen*, joka toimii nykyisin Seinäjoen Vapaa-ajattelijat ry:ssä.

Koivuniemi tunnetaan reippaana haasteiden vastaanottajana. Pyysin häntä liiton laillisuus- ja itsenäisyysriippaan pääsihteeriehdokkaaksi vuoden 1999 liittokokouksen alla. Silloinkin hän otti haasteen vastaan. Koivuniemi oli Juha Kukkonen vastaehdokkaana ja sai aika monta ääntä (vaalin tulos oli 16-7 Kukkonen eduksi) ottaen huomioon, että oli nuorehko untuvikko. Kukkonen puolestaan oli liittokokouksen 1996-1999 loppuosan istuva puheenjohtaja, joka oli aloittanut reippain ottein liiton alasajon ja hajottamisen. Hän oli juuri ennen pääsihteerinvaalia hävinnyt äänin 10-13 puheenjohtajavaalin Erkki Hartikaiselle. Hartikainen oli vuonna 1986 tehtävästään eronnut liiton entinen pääsihteeri. Hän johti liittoa kaksi kautta, vuoden 2005 liittokokoukseen saakka.

Koivuniemi ei osoittautunut haasteiden mittaiseksi. Kukkosmieliset puhuivat hänet pian ympäri ja hän katsoi voitavansa mitätöidä monien vanhojen vapaa-ajattelijoiden työn. Tästä asenteesta hän kärsi Keski-Suomen Vapaa-ajatteliijoissa Jyväskylässä. Muutammat jo muutoinkin harvoista

aktiiveista vetäytyivät pois toiminnasta. Koivuniemi kuitenkin osallistui yhdistyksen toimintaan ylläpitämällä kotisivua, osallistumalla hautausmaan perustamiseen jnpp.

Mäntysalo tietysti kehui ehdokastaan. Koivuniemellä on joitakin ansioita liiton webmasterina toimimisessa. Siinäkin työssä hänen opiskelu- ja työkiireensä sekä autoritaarinen mielenlaatussa vähentävät ansioita.

### **Sjöströmiä pyydetään pääsihteeriehdokkaaksi**

Ennen kuin Kukkonen luopui pääsihteeriehdokkuudesta, hän oli ainoa tehtävään ehdotettu henkilö. Vallitsi epäily siitä tulisiko johtohenkilöiden yhteistyöstä mitään, jos Jussi K. Niemelä valittaisiin vaalissa puheenjohtajaksi ja Kukkonen ilman vaalia ja ilman arpaa pääsihteeriksi.

Tässä tilanteessa *Länsi-Uudenmaan ateistit ry* pyysi *Sjöströmiä* myös pääsihteeriehdokkaaksi. Sjöström laati 15.5.2008 päivätyn ehdokasesittelyn ja asiasta tiedotettiin eteenpäin.

### **Koepallo Iivi Masso ja muita ehdokkaita**

Jossain määrin Tauno Lehtosen tapaan *Kim Sjöström* Helsingin yliopiston vapaa-ajattelijayhdistys Prometheuksesta esitti 20.5.2008 joukon ihmisiä ehdolle liiton luottamuselimiin.

Hallituksen jäseneksi hän esitti *Jussi K. Niemelää*, muttei tarkentanut tarkoittiko hän Niemelän puheenjohtajaksi vai muuksi hallituksen jäseneksi. Liittovaltuuston puheenjohtaja *Olavi Korhosen* Lappeenrannan ja ympäristön yhdistyksestä Sjöström halusi liittovaltuustosta liittohallitukseen. Kolmanneksi hallitukseen esitettiin *Martti Vaattovaaraa* Luoteis-Lapin Vapaa-ajatteliijoista.

Korhonen on kierrellyt eri yhdistyksissä pitämässä puheita ja yllä yhteyksiä vähän kuin entinen järjestösihteeriksi Janne Vainio. Liittovaltuuston puheenjohtajalla on oikeus olla läsnä liittohallituksen kokouksissa ja tähänkin Korhosella on ollut aikaa. Korhonen äänesti liittovaltuustossa liiton hajottamista vastaan.

Korhonen valittiin ensi kertaa liiton luottamustoimiin, liittohallituksen varsinaiseksi jäseneksi, Vaasan liittokokouksessa 17.-18.6.1978. Hän oli silloin Jyväskylän Vapaa-ajattelijat ry:n (nimi muutettu myöhemmin Keski-Suomen Vapaa-ajattelijoiksi) puheenjohtaja.

Liittohallituksen varajäseniksi Sjöström ehdotti ja pyyteli *Jari Hakkarasta* Länsi-Uudenmaan ateisteista, *Robert Brotherusta* Helsingin Vapaa-ajatteliijoista ja *Veikko Lainetta* Keski-Uudenmaan Vapaa-ajatteliijoista.

Hakkarainen on nykyinen liittovaltuutettu. Hän joutui 28.10.2006 liittohallituksen listasensuurin uhriksi siitä syystä, että oli PAT:n tuolloinen taloudenhoitaja. Liiton hallitus päätti estää Hakkaraiselta mahdollisuuden vastaanottaa listaviestejä Kinatorilta ja Tiedotuslistalta sekä estää häntä lähettämästä viestejä Kinatorille. Hakkarainen ei ollut kirjoittanut uutisia tai artikkeleita PAT:n sensoreita sapettavalle kotisivulle ([www.ateistit.fi](http://www.ateistit.fi)), joten se ei voinut olla rangaistuksen syynä. Liittohallituksen työtapoihin kuuluu, ettei se perustele tällaisiakaan päätöksiä. On epäkorrektia, että hallitus (tai hallituksen alaiset sensorit) kohtelee liittokokouksen valitsemia luottamushenkilöitä näin. (Asiasta tarkemmin: <http://www.ateistit.fi/uutiset/uuti113.html>.)

Hakkarainen ei suostu ehdokkaaksi ja hänet voidaan liittää niiden aktiivisten ja osaavien henkilöiden pitkään listaan, jotka kukkosmieliset vapaa-ajattelijat ovat karkottaneet liiton työstä.



Jori Mäntysalo kertoi Kinatorilla 28.5.2008, että Hakkarainen oli poistettu Kinatorilta ”siinä yhteydessä”, kun PAT erotettiin liitosta. Tämä ei ole totta. Edelleen Mäntysalo sanoi, että tilanne on nyt muuttunut, ”kun Hakkarainen on taas liiton jäsenyhdistyksen jäsen”. Kuitenkaan jäsenyhdistyksen jäsenyys ei ole edellytys Kinatorilla ololle. Mäntysalo sanoo ”korjaavansa” asian. Vaikka Hakkarainen 28.5.2008 palautettaisiin Kinatorille, ei se korjaa sitä, että hän oli 17 kuukautta oikeudettomasti poissa listalta. - Australian valtion 27.5.2008 myöntämä armahdus Colin Campbell Rossille, joka vuonna 1922 hirtettiin syyttömänä, ei korjaa asiaa.

Luopuessaan tavoittelemasta jatkoa liiton puheenjohtajana Brotherus ei ilmoittanut tavoitteleeko hän jotakin muuta luottamuspaikkaa liittokokousvaaleissa.

Laine puolestaan on oikeasti pitkän linjan vapaa-ajattelija. Hänen toimintaansa leimaa maltillisuus, luotettavuus ja yhteistyökyky. Laine valittiin ensi kertaa liiton luottamustoimeen, liittohallituksen varsinaiseksi jäseneksi, Vaasan liittokokouksessa 17.-18.6.1978, samassa kokouksessa, jossa tämän kirjoittaja valittiin ensi kertaa hallituksen varajäseneksi. Hän oli silloin Järvenpään Vapaa-ajattelijat ry:n (nimi muutettu myöhemmin Keski-Uudenmaan Vapaa-ajattelijaksi) puheenjohtaja. Tällä hetkellä Laine ei ole liiton luottamustoimessa. Järvenpäässä Laine toimii kuitenkin hyvin aktiivisesti ja on johtanut mm. yhdistyksen EU-elintarvikejakelua. EU-elintarvikejakelu on toimintamuoto, josta liittohallitus ei pidä ja toimintalohko, jonka hallinnoinnista liitto on vetäytynyt pois.

Liittovaltuustoon Sjöström esitti *Iivi Massoa*, *Timo O. Karjalasta* (Oulunseudun Vapaa-ajattelijat ry), *Jaakko Walleniusta* (Länsi-Uudenmaan ateistit ry) ja *Otto Cronsia* (TAVA) sekä *Janne Vainiota*, joka on muutenkin *Helsingin yliopiston vapaa-ajattelijayhdistys Prometheus ry:n* valtuustoehdokas. *Aki Räisänen* (Kainuun Vapaa-ajattelijat ry) olisi Sjöströmille mieluinen liittovaltuuston puheenjohtaja.

Uuden Suomen kolumnistina kirjoitteleva politiikan tutkija, tohtori Iivi Anna Masso olisi loistoehdokkaas liittovaltuutetuksi. Minusta hän on liian hyvä ehdokkaas. Tähän liian hyvien ehdokkaiden joukkoon luen myös dosentti Jouni Luukkaisen. Heidän aikansa tulee paremmin käytetyksi muualla kuin Vapaa-ajattelijain liitossa. Minun tietääkseni Masso ei ole minkään liiton jäsenyhdistyksen jäsen, joten liiton sääntöjen (15 §, 1. mom.) mukaan hän ei kelpaa ehdokkaaksi. Käsittääkseni hän on myös ateisti, joten liittymisessä vapaa-ajattelijayhdistykseen voisi olla kynnyks, kun tiedetään kuinka ateisteja on kohdeltu joissakin vapaa-ajattelijayhdistyksissä.

Timo O. Karjalainen kieltäytyi ehdokkuudesta lähinnä siitä syystä, ettei ollut tehnyt vapaa-ajattelijoiden juuri muuta kuin kirjoitellut Kinatorille. Karjalainen ei kuitenkaan maininnut, että hän on myös suomentanut juttuja ystävänä Sanal Edamarukun julkaisemasta Rationalist International -lehdestä. Ihan hyödyllistä työtä.

Jaakko Wallenius suostui ehdokkaaksi, mutta toisin kuin Paavo Väyrynen, huomautti, ettei itse pyri luottamustoimiin. Wallenius on lehtimies, jonka sangen hyviä ja juohevasti kirjoitettuja juttuja vapaa-ajattelijoiden pitäisi lukea tästä: <http://uskoitseesi.blogs.fi/>.

Otto Crons on minulle aika uusi nimi. Joitakin hänen Kinatorille kirjoittamiaan viestejä olen saanut lukea. Helsingin Sanomien NYT-liitteen (1.2.-7.2., nro 5/2008) jutussa Lähtökäsky, hänet mainitaan muiden tamperelaisten vapaa-ajattelijoiden mukana. (Tämän sangen hyvän jutun oli tehnyt Anne Moilanen ja kymmenestä vapaa-ajattelijasta on sivun kokoinen valokuvakin.)

Liiton luottamustoimissa Crons ei ole ollut.

Aki Räisänen on nykyhallituksen varsinainen jäsen. Kukkosmieliset hallitusjäsenet äänestivät hänet pois liiton varapuheenjohtajan paikalta vuonna 2003. Syynä oli se, ettei hän suostunut johtamaan kokousta, jonka käsiteltäviksi olisi otettu, vastoin liittohallituksen omaa sopimusta, päätösjäseniä, joita ei ollut etukäteen esityslistaehtouksessa ja joista tehdyt päätökset olisivat olleet lainvastaisia. Räisänen äänesti liittohallituksessa liiton hajottamista vastaan.

Janne Vainio on entinen työtoverini liitossa. Hän hoiteli järjestö- ja toimistosiihteerin tehtäviä sekä päätoimittajana ja taittoi Vapaa Ajattelijan -lehteä. Vainio toimi menestyksellä ja hyvin, mikä ei miellyttänyt kukkosmielistä hallitusta. Asiaan vaikutti sekin, että minä olin aikoinaan pyytänyt Vainiota liittoon töihin luovuttaen hänelle osan työtehtävistäni ja palkastani. Myös se, että Vainio on ateisti, vaikutti asiaan. Monien lukijoiden on vaikea ymmärtää, miksi osa vapaa-ajattelijoiista ja monet liiton johtohenkilöistä vastustavat ateisteja.

Ennustin Vainion potkut vuosia etukäteen. Potkut tulivat ja työsuhte päättyi 5.1.2006.

Viimeksi Sjöström esittää kysymyksen ovatko jo kaikki liiton puheenjohtajaksi asetetut ehdokkaat ilmoittautuneet julkisesti.

Jos sellaisia ehdokkaita on, joita ei ole vielä esitelty julkisuudessa, heidät haluttaneen pitää piilossa. Vasta sitten, kun puheenjohtajavaali toisena liittokokouspäivänä alkaa, viimeistenkin ehdokkaiden on tultava esille.

### **Paula Vasama ryhtyy pääsihteeriehdokkaaksi**

*Paula Vasama* ei lue ylimpiin ystäviinsä pääsihteeriehdokkuudesta luopumaan joutunutta Kukkosta eikä Kukkosen tilalle otettua Koivuniemeä. Niinpä hän ilmoittaa 22.5.2008 alkaneensa miettiä ryhtyisikö itsekkin pääsihteeriehdokkaaksi. Hänestä ”humanismi, tasa-arvo, yhdenvertaisuus, oikeudenmukaisuus ja epäautoritäärisuus” ovat ”liitossa tällä hetkellä vakavasti uhattuna”. Hänelle muistuu mieleen myös liiton Kulttuuriohjelma, jossa on ”oikein lihavoidulla tekstillä tuotu esiin se kaikkein tärkein arvo, totuudenrakkaus”. (Vasama ei kertonut ketkä Kulttuuriohjelman laativat – Totuuden Ystävien jäsenet Kari Saari ja Mörkö-Kimmo.)

Maanantaina 26.5.2008 Vasama kertoo mietinnän tuloksen: hän ryhtyy pääsihteeriehdokkaaksi. Nyt on valinnanvaraa: Koivuniemi, Sjöström tai Vasama.

### **Marko Koivuniemi esittäytyy**

Koivuniemi lähetti 27.5.2008 Kinatorille esittäytymisensä. Se on kuin liukas saippuapala. Laumahenkisyyttä ja tottelevaisuutta Koivuniemi kutsuu yhteistyökyvyksi.

Käräjöinti ei kuulu Koivuniemen mukaan hänen toimintamenetelmiinsä.

Lainvastaisia päätöksiä hän on kyllä valmis tekemään; muiden asia on sitten nostaa kanteet.

Edelleen hän sanoo kantavansa vastuuta.

Mutta vastuunkanto on hänestä ollut ns. poliittista vastuuta eli eroamalla tehtävästä vastuu lakkaa. Kariikoiden: Jos ajat autolla suojatiellä kävelevän ihmisen päälle, kaasutat vain suoraan poliisilaitokselle ja luovutat ajokorttisi sinne. Vastuu lakkaa.

Mielifraasi on ”eteenpäin”. Ei ajatella eikä katsota mitä siellä edessä on: risukasako? No, onneksi Koivuniemellä ei ole omia ”ylviä ajatuksia”, vaan hän lainaa ne liiton Kulttuuriohjelmasta.

Totuudenrakkaus on Koivuniemelläkin ”avainasemassa”, mutta sitten hän liudentaa sen ”matkanteoksi totuutta kohti”. Hän kiertää totuutta kuin kissa kuumaa puuroa. Tai sitten hänen asenteensa on koivistolainen: liike on tärkeintä, parasta hoiperrella sinne tänne, kiertää ympyrää tms.

### Luottamuspaikat

Liittokokous valitsee liiton puheenjohtajan, pääsihteerin ja seitsemän hallituksen jäsentä sekä näille seitsemän henkilökohtaista varajäsentä (1+1+7+7=16). Edelleen valitaan liittovaltuuston puheenjohtaja, kymmenen muuta liittovaltuuston jäsentä ja näille kymmenen henkilökohtaista varajäsentä (1+10+10=21). Vielä valitaan kaksi varsinaista ja kaksi varatilintarkastajaa (2+2=4). Yhteensä täytettäviä paikkoja on siis 41.

<b>Ehdokkaat, joita on esitetty tai jotka ovat ilmoittautuneet luottamustoimiin 28.5.2008 mennessä.</b>			
* Kieltäytynyt ehdokkuudesta # Luopunut ehdokkuudesta § Kelpoisuus puuttuu			
Brotherus, Robert	Kukkonen, Juha #	Sallinen, Erja	Värri, Antti
Crons, Otto	Laakkonen, Anneli *	Salonen, Sirkka	Ylikoski, Esa
Hakkarainen, Jari *	Laine, Veikko	Sjöström, Kim	
Hanka, Kari	Masso, Iivi Anna §	Snellman, Jorma	
Hohenthal, Erkki	Mänttari, Kari	Taipale, Reijo	
Honkanen, Esa	Mäntysalo, Jori	Toiminen, Rauno	
Karjalainen, Timo O.*	Niemelä, Jussi K.	Vaattovaara, Martti	
Kauppila, Paula	Periniva, Pertti	Vainio, Janne	
Koivuniemi, Marko	Pistokoski-Tikkala,	Wallenius, Jaakko	
Korhonen, Olavi	Kaarina	Vasama, Paula	
	Räisänen, Aki		

Kimmo Sundström